



SORAINEN

# Eraelu kaitse töösuhetes- väljakutsed tööandjale

Allar Jõks

27.Jaanuar 2010

The Pan-Baltic M&A and Business Law Firm

[www.sorainen.com](http://www.sorainen.com)

- Kas töösuhtes on töötajal õigus sõnumisaladusele?
- Kui jah, siis kuidas tagada tööandja ja töötaja huvide tasakaal?
- Kas me vajame Eesti “Lex Nokiat”?

- 74 % USA tööandjatest jälgib oma töötajate e-kirju
- 61% UK tööandjatest jälgib oma töötajate e-kirju
- 38% UK tööandjatest on värvanud selleks spetsialistid
- Kui mitu % Eesti tööandjatest jälgib töötajate e-kirju?

- USA-s puudub töötajal õigus privaatsusele töökohal kuna töövahendid kuuluvad tööandjale
- UK-s töötaja on e-kirja jälgimiseks vajalik nõusolek. Erandina lubatud kui e-kirjavahetust kasutatakse äritehingutes.
- Prantsusmaa-tööandjad ei tohi isegi siis lugeda oma töötajate isiklike meile, kui arvuti kuulub tööandjale ning on seatud keeld isiklike meilide saatmiseks. Kohus- tööandja arvuti isikliku kasutuse keelamine ei ole proportsionaalne meede.

## “Lex Nokia”

- Eesmärk - võimaldada tuvastada võimalikku tööstusspionaaži
- Tööandjal peaks olema võimalus kontrollida töötajate elektronposti üldisi andmeid - näiteks saatjat ja saajat, sõnumi suurust ja manuse laadi, kellaaega jne.
- Meili sisu tööandja aga siiski enda valdusse ei saa
- Eksperdid tegid seaduse maatasa, nimetades seda põhiseadusega vastuolus olevaks ja põhiõigusi piiravaks.

# Õigusaktid

- Sõnumisaladuse kaitset Eestis reguleerib:
  - Euroopa Inimõiguste ja põhivabaduste konventsioon
  - Direktiiv 2002/58/EÜ
  - Eesti Vabariigi Põhiseadus
  - Elektroonilise side seadus
- Isikuandmete kaitset reguleerib:
  - Direktiiv 95/46/EÜ
  - Isikuandmete kaitse seadus

- Konventsiooni art. 8 - *igaühel on õigus sellele, et austataks tema era- ja perekonnaelu ja kodu ning korrespondentsi saladust*
- Halford vs U.K. - eraelu tähendab lisaks eraelule ka ärilist seotust
- Copland vs UK - isegi kui andmete kogumine ei ole töötaja jaoks koormav, siis on selline andmete kogumine ikkagi töötaja õiguste rikkumine, kui teda ei ole eelnevalt teavitatud.

- Töötajat kaitseb Põhiseadus § 26 igaühel on õigus eraelu kaitsele ja § 43 õigus sõnumisaladuse kaitsele
- Tööandjat kaitseb Põhiseaduse § 31, õigus tegeleda ettevõtlusega



- Gaabriel Tavits: "Tööandjal on õigus kontrollida, kuidas töötaja kasutab tööandja poolt antud töövahendit, milleks antud juhul on tark- ja riistvara."
- Taavi Annus: "Töö sõnumite jälgimise lubatavus pole üheselt selge."

- Sõnumite jälgimiseks peab olema seaduslik alus
- TLS § 1 - tööandjal õigus töötajat juhtida ja kontrollida
- Tööandjal on õiguslik võim tema omandis olevate asjade üle - õigus kontrollida kasutamist
- Kas piisav alus töötajate sõnumite jälgimiseks?
- Siseriiklik õigus peab olema nii selge, et isik teaks, millistel tingimustel võib kolmas isik teda jälgida

- Sõnumite jälgimiseks peab olema seaduslik alus - näiteks poolte kokkulepe
- Sisemine regulatsioon peab panema paika kuidas kasutada tööandja sidevahendeid Kui töötajal on võimalus kasutada muid sidekanaleid töö ajal, siis tuleks isiklikuks suhtlemiseks kasutada neid
- Kas sellisel juhul, kui töötaja ületab telefoni kõnelimiiti saab nõude kõneeristust ilma eelneva kokkuleppeta?

- Kui tööandja on blokeeritud muude sidekanalite kasutamise võimaluse, siis peab ta võimaldama kasutada tööandja vahendeid
- NB! Töötaja töölt puudumise korral, peab sellisel juhul jälgima sõnumisaladuse korda
- Töötaja peab igal juhul arvestama, et tema sidepidamist võidakse jälgida

## Allar Jõks

e-mail: [allar.joks@sorainen.ee](mailto:allar.joks@sorainen.ee)

### Estonia

Pärnu mnt. 15  
10141 Tallinn, Estonia  
tel +372 640 0900  
fax +372 640 0901  
[sorainen@sorainen.ee](mailto:sorainen@sorainen.ee)

### Latvia

Kr. Valdemāra iela 21  
LV1010 Riga, Latvia  
tel +371 6 736 5000  
fax +371 6 736 5001  
[sorainen@sorainen.lv](mailto:sorainen@sorainen.lv)

### Lithuania

Jogailos g. 4  
LT01116 Vilnius, Lithuania  
tel +370 5 268 5040  
fax +370 5 268 5041  
[sorainen@sorainen.lt](mailto:sorainen@sorainen.lt)

### Belarus

Pobediteley Ave. 23/3  
220004 Minsk, Belarus  
tel +375 17 306 2102  
fax +375 17 306 2079  
[sorainen@sorainen.by](mailto:sorainen@sorainen.by)